

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Φίλε «Νουμά»,

Στο στερνό σου φύλλο πήρε το μάτι μου τη δήλωση που ξανακάνεις πώς οι κριτικές που δημοσιεύεις φανερώνουνε τη γνώμη εκείνων, που τις υπογράφουν, και δε δυσπιστώ καθόλου, γιατί αν ή με τον τίτλο «**Κριτικά Σημειώματα**» έμπαθής πολεμική που κάνει ο κ. Γ. Ν. Πολίτης στο έργο μου, αντιπροσώπευε τη γνώμη του «Νουμά», δε θα με είχε συνεργάτη του κι ούτε θα φιλοξενούσε το άρθρο του ποιητή Ρήγα Γκόλφη που επαινά κ' υπερασπίζει με τόσο θάρρος το στερνό μου βιβλίο, με κίντηνο να δεχτεί όλα τα βέλη απάνω του, όλων των άλλων που με αρνιούνται με τόσο πείσμα. Ο «Νουμάς» είναι λεύτερο βήμα και γι' αυτό θα μου φιλοξενήσει πάλι τις γραμμές μου αυτές.

Χρόνια τώρα ξερνούν ώρισμένες στήλες έφημερίδων, ώρισμένοι συντάχτες, πρώην τσιγαράδες του κ. Τσανακλή, αυτά που ο κ. Γ. Ν. Πολίτης έρχεται ν' αναμασήσει με αξίωση κριτικού. Η διαφορά είναι, πώς ενώ οι βρισιές εκείνων είναι συνειθισμένες δημοσιογραφικές, αυτουνοῦ είναι σκεπασμένες με τη δημοτική, με τον Κάρλαϊλ (κριτικός που ξεθύμανε πιά) με το **αιώνιο Μυστήριο**, με τις **έννοιες**, με το **αγνάντια στη Φύση αλάκαιρη** (;) με το **Καινούργιος Άνθρωπος μιλάει**, και τα τέττα· μα προπάντων με τις **έννοιες** και με τις διπλές και τριδιπλές **έννοιες**.

Υστερα πάλι βρίσκει καταφύγιο στο Σολωμό και δημοκοπά σε βάρος του όπως το κάνουν όλοι οι νεοέλληνες κριτικοί. Σολωμός και Σολωμός, γιατί είναι ο ποιητής που αν ζούσε σήμερα θα έκανοποιούσε όλη τη γυναικούλιστική αντίληψη που έχουν μερικοί νέοι σαν τον κ. Γ. Ν. Πολίτη για την Τέχνη: το μουσικόπαθο, ή υποβολή, ή ένεση μ' αϊθέρα.

Δε θέλω να πω πώς ο Σολωμός δεν ήταν ποιητής, μα μεγάλος βέβαια δεν ήταν, κι ούτε πάλι όλη ή Ποίηση κλειστηκε στο Σολωμό και σε μερικούς συγγενικούς του ποιητές όπως ο Πόε ή ο Μαλλαρμέ. Υπάρχει και κάποια ποίηση πιο άντρίκια, πιο τραχύλαλη, πιο λεύτερη, πιο πλατιά που δεν είναι βέβαια ο κ. Γώγος Πολίτης εκείνος που θα τη νιώσει.

Υστερα από τόση σπατάλη έννοιων ξαναγυρίζει στο έργο μου ψάχνοντας να βρει έννοιες και δε βρίσκει παρά λέξεις. Μα για να βρει κανείς έννοιες πρέπει νάχει και στο μυαλό του έννοιες. Τότε μπορεί να τις ανταμώσει και στο πιο ασήμαντο βιβλίο και σ' αυτό το «Γύρο των Ωρών». Δεν έχω γράψει

μήτ' ένα ποίημα, μήτ' ένα στίχο που να έκανοποιεί το τόσο δύσκολο γούστο του νεαρού κριτικού. Δυστύχημα αλήθεια! Τον επαναστατεί που ανταμώνει συχνά στους στίχους μου το επίθετο **άγια**. Μεταχειρίζουμαι, λέει, συχνά λέξεις όπως οι **άρπες**, **έδεμικά**. Ψάχνω στα βιβλία μου και δε συναντώ παρά δυο τρεις φορές την **άρπα**, ενώ τη λέξη **έδεμικά** πρώτη φορά τη μεταχειρίστηκα στο «**Γύρο των Ωρών**» στο τραγούδι του καμπανοκρούστη.

Κοροϊδεύει την δξυδέρκεια των άλλων έπικριτών μου που μπορεί ν' ανακαλύφτουν ασήμαντα λάθια και παραβλεψίματα, μα τη δική του την δξυδέρκεια να υπογραμμίζει φράσες όπως την **άγια δροσιά**, την **πλατιά ύγεια** που χαρίζουνε τα δέντρα, όχι μόνο δεν την κοροϊδεύει μα τη βρίσκει έπιστημονική. Μα για να νιώσει τέτοιες φράσες ο κ. Γώγος, θαπρεπε πρώτα να ζήσει κάμποσον καιρό σε βουνά και σε λόγγους. Θάταν πιο ωφέλιμη μια τέτοια διαμονή, παρά ή διαμονή στην Εύρώπη που κάνει να ζιππάζονται οι μικροί και να παίρνουν άερα τ' αδειανά μυαλάκια.

Έτσι το ξέρω κ' εγώ· είναι πολύ εύκολο πράμα ν' άρνηθεί κανείς όλη την εργασία ενός ποιητή, μα να βαλθείς να γράψεις ένα βιβλίο, ένα ποίημα, ένα στίχο καλό, μικρό μου, είναι πολύ βαρύ πράμα, και δε θα κατορθώσεις να φτιάξεις ποτέ σου παρά ποιήματα σαν εκείνα που δημοσίεψες στην «**Ηγησώ**».

Δε θα άπαντοῦσα βέβαια στο νεαρό Γώγο, γιατί μήτε έχω καιρό για χάσιμο, μήτε και μου ταιριάζει κάθε τόσο να υπερασπίζω το έργο μου άπέναντι στους χυδαιόψυχους και τους μωρόπιστους, κι αν το έκανα μια-δυο φορές είταν πολύ και για ζημία δική μου· όμως μια τέτοια έγδήλωση την παίρνω σαν το πιο θλιβερό φαινόμενο για τον τόπο μας και τη σημειώνω με κόκκινο μελάνι.

Νέοι που βγήκαν από σπίτι σοφό και σεβαστό, που τους δόθηκαν τόσα μέσα, και τους παρουσιάστηκαν τόσες ευκαιρίες, πιστεύαμε πώς θα κατόρθωναν να ξεφύγουν από το φαύλο κύκλο που βασιλεύει χρόνια τώρ' αὐτοῦ κάτω κι όχι να γίνουν ένα με τους Βουτιερίδηδες και να σύρουν μαζί τους το χορό της εμπάθειας, της κακίας και του φτόνου.

Άς παραβάλλει καθέννας τις κριτικές τους, ενός παλιού κ' ενός νέου, και θα δει πώς είναι ίδιοι ως το κόκκαλο σε άουνειδησία και στείρωση.

Ο πρώτος (*) λέει: «**Κ'** έτσι ο «**Γύρος των Ωρών**» μπορεί πολύ σωστά να ονομασθῆ **Έμμετρον**

(*) «Παναθήναια», τεύχος 274.

Ἐγχειρίδιον τῆς ἀρχαίας καὶ νεωτέρας ἑλληνικῆς μυθολογίας». Καὶ νομίζει ὁ κ. Βουτιερίδης πὼς αὐτὸ εἶναι κριτικὴ μὲ κῦρος ποὺ μᾶς ἀποστόμωσε γιατί ἀπὸ orgueil δὲν ἀπαντοῦμε σὲ ὄλων τῶν εἰδῶν τὶς κουταμάρες. Ὡστε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο γιατί νὰ μὴν ποῦμε τὴν «**Ὀδύσεια**» τοῦ Ὀμήρου καὶ τὴ «**Θεογονία**» τοῦ Ἡσιόδου — ἐκείνη μάλιστα — Ἐμμετρον ἔγχειρίδιον τῆς ἀρχαίας μυθολογίας καὶ νὰ τὶς σβύσουμε; Τὸ «**Χαμένο Παράδεισο**», Ἐμμετρον ἔγχειρίδιον τῆς ἐβραϊκῆς καὶ τὸ «**Φάουστο**» τῆς γερμανικῆς καὶ πάει λέοντας; Αὐτὸ λέγεται κριτικὴ καὶ φιλοξενεῖται πρόθυμα καὶ ἀνεξέλεγχτα στὰ μόνον περιοδικὰ ποὺ ἔχουμε. Κατόπι ὁ κ. Βουτιερίδης καταφεύγει στὸ ξεθυμασμένο τερτίπι τῶν παρανοήσεων τῶν λέξεων. Βρίσκει ἰδρώνοντας μιὰ φράση χωρὶς κυριολεξία καὶ ἀπὸ τὸ ζῆλο τὸν ἐνθερμον ἄνακαλύψει καὶ ἄλλες, ὅσο τὸ δυνατὸ πρὸς πολλές, ξεγλιστρᾶ στὰ σκοτάδια τῆς ἀμάθειάς του. Γιατὶ εἶναι καλλιτεχνικὴ ἀμάθεια τὸ νὰ ὑποστηρίζει πὼς ἦχος καὶ σκοπὸς ἔχουν ἐντελῶς τὴν ἴδια σημασία καὶ πὼς ἡ λέξη ἠχοσκοπία εἶναι περιττὴ, πὼς **μυρογιάλι** δὲ λέγεται, πὼς **πνέει τὸ καλοκαίρι** δὲν τοῦ φτάνει, μὰ θᾶπρεπε γιὰ χατῆρι του νὰ πῶ πνέει οἱ αὔρες τοῦ καλοκαιριοῦ, γιὰ νὰ νοιώθει τὸ ξερό του τὸ νόημα τοῦ στίχου. Πὼς οἱ **τρεις σου μάννες Μοῖρες ποὺ σὲ γέννησαν** εἶναι γελοῖο, χωρὶς ν' ἀνοίξει λίγες σελίδες πρὸς μπροστὰ νὰ δεῖ ποὺ λέει ὁ ποιητὴς πὼς οἱ τρεῖς αὐτὲς Μοῖρες εἶναι ἓνα καὶ τὸ ἴδιο πρόσωπο: ἡ Τύχη. Μὰ εἶναι κριτικὴ αὐτὴ;

Ὁ ἓνας φωνασκεῖ τσαρλατανίστικα: «δὲν ὑπάρχει καθόλου ἡ **σκέψις**, ἡ **γενναία ἰδέα**, τὸ **βαθύτερο νόημα**, καὶ ὁ δεῦτερος ἀκκομπανιάρει: **οἱ ἔννοιες! οἱ ἔννοιες! οἱ ἔννοιες!**

Μὰ ποιῆς, ὦ κωμικοὶ ἀνθρωπάκοι μου, εἶν' αὐτὲς οἱ σκέψεις, οἱ γενναῖες ἰδέες καὶ οἱ ἔννοιες; Ποῦ τὶς εἶδατε καὶ ποῦ τὶς ὄνειρευτήκατε δταν γράφετε στίχους σὰν αὐτοῦς,

Τὸ γέλιο τὸ χαρούμενο τὸ νοιώθω
βαθύτερο ἀπὸ τὸν **ἀγὸ τοῦ πόνου** (*).

Ὡσὰν ἀψὺ κρασί μου συνεπαίρνει
τὸ γέλιο τὸ συλλοϊκά μου πάντα —
— Γέλιο, χαρᾶς σημάδι; —

Νὰ το τὸ βαθύτερο νόημα, ἡ γενναία ἰδέα, ἡ σκέψις, ἡ ἔννοια: εἶναι τὸ «**γέλιο, χαρᾶς σημάδι**» — γιὰ τὸ Θεό! Ἐμεῖς ποῦ νὰ ὄνειρευτοῦμε τέτοιους θησαυροῦς!

(*) Ὁ κοιλόπονος, φαίνεται.

Τουλάχιστο ὁ κ. Βουτιερίδης μοῦ χαρίζει τὰ **Κάλβεια Μέτρα**. Εἶμαι ἐπὶ τέλους — ἄς πάει στὸ διάβολο! — ὁ ποιητὴς τῶν **Κάλβειων Μέτρων**. Ἄλλοι κριτικατζήδες πρὸς κουτοπόνηροι ἀπ' τὸ Γῶγο, γιὰ νὰ γίνουνε κάπως πρὸς πιστευτοὶ στὸ **νοῆμον** κοινὸ γιὰ ὅσα ξεβράζουσαν ἐναντίον μου λένε πὼς ἔχω γράψει καὶ δυο-τρία καλὰ ποιήματα — ἄς πάει στὸ διάβολο! — Ὅμως τὸ λάθος τους εἶναι ποὺ ποτέ τους δὲ συμφώνησαν γιὰ τὰ ἴδια ποιήματα. Ὁ ἕνας θέλει τὸν «**Καμπανοκρούστη**» καὶ τὸ «**Τραγοῦδι τῶν Συλοκόπων**», ὁ ἄλλος τὸν «**Ξωτάρη**», καὶ τὸ «**Ἀγιομνήσι**», ἄλλος μιὰ **ραψωδία** ἢ κομμάτια ἀπ' τὸν «**Ἀπέθαντο**», ἄλλος τὸ «**Νοσταλγὸς**», ἄλλος τὰ «**In memoriam**», τὴν «**Αἰώνια Ἐπάνοδο**», τὰ «**Ρόδα τῆς Παρθενιάς**», ἄλλος τὸ ποιῆμα στὸν Καμπύση, ἄλλοι τοὺς «**Ἀμανέδες**», ἄλλοι τὸ «**Ἀπολλώνιον Ἄσμα**».

Κ' ἔτσι ἔλεγα καὶ παρηγοριόμουν πὼς ἂν τὰ μαζέψω ὅλ' αὐτὰ μιὰ μέρα, μποροῦνε ν' ἀποτελέσουν ἓναν τόμο. Ἐλεγα μάλιστα πὼς εἶμαι πολὺ τυχερὸς ποὺ κατόρθωσα σὲ τέτοια ἡλικία ν' ἄχω γράψει ἓναν τόμο ποὺ νὰ μὴ φοδᾶται νὰ πεθάνει, μιὰ ποὺ ξέρουμε ὅλοι μας πὼς ἓνας καλὸς τόμος φτάνει νὰ κάνει τὸν ποιητὴ τοῦ ἀγέραστο.

Μὰ ὁ κ. Γῶγος Πολίτης — τί ἀπελπισία! — δὲν ἀνέχεται οὐτ' αὐτὰ. Καμμιά ἐπιείκεια, κανένα ἔλεος δὲ βρῖσκω στὴν ψυχὴ του. Βρίκει μάλιστα πατώκορφα ὅλους ὅσοι δὲν ἀρνιοῦνται: ὀλοκληρωτικὰ πέρα καὶ πέρα τὸ ἔργο μου. Πὼς νὰ τὸ ἐπιτρέψει τέτοιο πράγμα, ἀφοῦ θέλει νὰ πάρει ὅλη τὴ δόξα μόνος του γιὰ τὴν ἀνακάλυψη ποὺ ἔκανε πὼς εἶμαι ψεύτικος ποιητὴς, ριμαδόρος, (ἐνῶ εἶμαι ἀπ' τοὺς πρώτους ποὺ ἔγραψα καὶ τόμους ποιημάτων χωρὶς νὰ μεταχειριστῶ μιὰ φορὰ τὴ ρίμα), στιχοπλόκος, (ἐνῶ ἔγραψα ποιήματα ἓνα σωρὸ μ' ἐπιγραμματικὴ σκεδὸν συντομία), πὼς εἶμαι νεκρὸς, (περιμένω νὰ μοῦ κάνει καὶ τὴν κηδεῖα μου) καὶ πὼς τὸ ἔργο μου εἶναι ἓνα ποιητικὸ τίποτα, ὄλο γιὰ πέταμα στὰ σκουπίδια.

Ἄν πραγματικὰ εἶν' ἀλήθεια πὼς φτάνει νὰ βγοῦνε στὸ φῶς τὰ δυνατὰ βιβλία, τὰ μεγάλα ἔργα, γιὰ νὰ ξετρυπώσουν οἱ ντουζίνες τῶν κριτικατζήδων ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπῆρχε οὐτ' ἓνας, αὐτὸ συνέβηκε γιὰ τὰ βιβλία μου, καὶ μὲ κάνει νὰ καυχίεμαι.

Ἀπ' τὴν ἐποχὴ ποὺ τυπώθηκε τὸ Silentii Dissolutio — πᾶνε δέκα χρόνια — ὡς τὰ τώρα, μπορῶ νὰ πῶ καὶ νὰ καυχῆθῶ πὼς ἔγινε μιὰ γενικὴ ἐπιστράτευση κριτικῶν γιὰ νὰ μὲ χτυπήσουν.

Παλιοί, νέοι, νεώτεροι, αντίθετοι σὲ γνώμες, σὲ γούστα, σὲ ἰδανικά, ἀδυσώπητοι πολέμιοι μεταξύ τους, δὲν ἐνώνονται, δὲν ὁμογνωμονοῦν παρά σὰν πρόκειται νὰ κρίνουν ἔργο δικό μου. Τὸ μόνο ἰδανικό τους εἶναι τότε νὰ μὲ βγάλουν ἀπὸ τὴ μέση, γιὰ νὰ μεταχειριστῶ τὴ φράση ποὺ ἔχουν στὰ στόματά τους.

Ἄν συλλογίζονταν μιὰ στιγμή μονάχα πόσο ποταπό, ἀναντρο, μικρόψυχο εἶναι τὸ νὰ μαζευτοῦν ὅλοι τους γιὰ νὰ χτυπήσουν ἕναν ποὺ δὲ ζεῖ κοντὰ τους, ποὺ δὲν ἀνήκει σὲ κλίκες, ποὺ δὲν ἔχει φύλλο ἢ περιοδικὸ κανένα ἐντελῶς δικό του, ποὺ δὲ συναλλάσσεται ἀφοῦ τὰ γράμματα τὰ κατάντησαν νὰ γίνουν ἢ πιὸ μπακαλίστικη, ἢ πιὸ πρόστυχη συναλλαγὴ, θάπρεπε νὰ κοκκινίσουν ἀπὸ ντροπὴ.

Ἄν μάζευα ποτὲς σὲ τόμο, ἢ καλλίτερα σὲ τόμους, ὅλα ὅσα γράφτηκαν ἐναντίο μου θάμεινε κανεὶς ἐξτατικὸς μπροστὰ στὸ τεράστιο αὐτὸ χυμένο μῖσος, μπροστὰ στὴ θανάσιμη αὐτὴ χυμένη χολή.

Ἐπαναλαμβάνεται λέξη πρὸς λέξη ἡ ἱστορία ποὺ παίχτηκε σ' ὅλους τοὺς καιροὺς, γιὰ ὅλους τοὺς ποιητὲς ποὺ νέοι ἀκόμα εἶχαν τὴν εὐτυχία ἢ τὴν ἀτυχία νὰ ἐκδηλωθῶν ὀρμητικὰ καὶ πλούσια. Ὁ Μπάυρον, ὁ Σέλλεϋ, ὁ Κίτς, ὁ Οὐγγὼ στὰ πρῶτα του χρόνια, ὅλοι ξύπνησαν στὸ πέρασμά τους τὰ μῖση καὶ τίς κακίες τῶν στείρων καὶ βλαβερῶν ἀνθρωπάκων, τῶν κλικαδόρων καὶ προσωπολάτρηδων, καὶ ὅλων ὅσοι :

Τυφλοὶ στὸν τοῖχο ἀκκούμπισαν, παρέκει δὲν εἶν' τόπος.

Τότες τοὺς πετοῦσαν στὰ μούτρα κάθε τόσο τὸ Μιλτωνα καὶ τὸ Σαιξπήρο, ἢ τὸ Ρακίνα καὶ τὸ Μπουαλέ· ἐδῶ μᾶς πετᾶνε τὸ Σολωμό, (τί φτώχεια καὶ τί μιζέρια !) καὶ ἔχουν τὴν ἀξίωση καὶ τὸ τουπέ νὰ λέγονται *νέοι ἄνθρωποι*, ξεσκλαδωμένοι ἀπὸ πρόληψες, ἐνῶ στὸ βάθος μένουν καὶ θὰ μένουν τὰ κοπέλια τοῦ Μιστριώτη μὲ τὰ ρούχα ἀπ' τὴν ἀνάποδη.

Σὲ μιὰ μελέτη του γιὰ ἕναν ποιητὴ, ἕνας νέος ἀπὸ τὸ Κάιρο κ. Ροβέρτος Κάμπος, χαρακτηρίζει ἐξαίρετα τὴν κατάστασιν αὐτὴ μὲ τὸν ὄρο Snobisme· Snobs ὡς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς τους δὲν ἔχουνε παρά ἕνα βλακώδικο θαυμασμὸ γιὰ ὅ,τι θαμᾶζουν οἱ πολλοί, καὶ ἕνα βλακώδικο μῖσος γιὰ ὅ,τι οἱ πολλοὶ μισοῦν. Ἀνάξιοι νὰ μορφώσουν μόνοι τους τὴν πιὸ παραμικρὴ ἰδέα.

Ὅμως πάλι ὁ Γκαίτε μᾶς παρηγορεῖ μ' ἕνα του ἐπίγραμμα: «Ὁ τσαρλατάνος ἔχει ἀπειράριθμους ὀπαδοὺς καὶ σέρνει τὸ πλῆθος, μὰ ὁ φρόνιμος μόλις μπορεῖ νὰ μετρήσει λίγους φίλους. Οἱ θαματουργιᾶς εἰκόνες εἶναι, τίς πιὸ πολλές φορές, κακότε-

χνες ζωγραφιᾶς· τὰ ἔργα τοῦ νοῦ καὶ τῆς τέχνης δὲν εἶναι φτιασμένα γιὰ τὸ λαό».

Μὰ καὶ ἀπ' ὅλα αὐτὰ προτιμότερο εἶναι θαρρῶ νὰ βγῶ στὸ περιδῶλι μου νὰ μυρίσω καὶ ν' ἀπολάψω τίς πασκαλιᾶς ποὺ ἀνθίσανε καὶ εὐωδιάζουν καὶ εἶναι χαρὰ Θεοῦ. Ὑπόσχομαι νὰ ξαναγυρίσω σὰν τὸ θελήσει ὁ κ. Γῶγος, ἢ ὁποῖος ἄλλος, γιὰτι ξέρει πολὺ καλὰ πῶς ἡ μόνη μας θετικὴ ἐργασία εἶναι ἡ *Ποίηση*, ἐνῶ ἡ δική του ἐργασία εἶναι.....

Χαίρε

Μπαστιάνα

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

(Σεῖλλο φύλλο δεύτερο ἄρθρο τοῦ κ. Σπίστη, μὲ τὸν τίτλο: «Δήλωση»).

“ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ,”

Ὁμορφὴ ἢ διάλεξη τοῦ κ. Στελ. Σπεράντσα, τελειόφοιτου τῆς Γιατρικῆς, στὴ «Φοιτητικὴ Συντροφιά» τὴν προπερασμένη Πέμπτη, 29 τοῦ Μάρτη. Μίλησε γιὰ μιὰ Ἑλληνοπούλα Σουλτάνα, τὴ Μαρία Γκιουλ Μπαχάρ ἀπὸ τὴν Τραπεζούντα.

Κ' ἔτσι, μὲ τίς τρεῖς τελεφταῖες διαλέξεις, δηλαδὴ μὲ τὸ «Ἄσμα τῶν ἀσμάτων», μὲ τὴ μελέτη τοῦ Bungeer γιὰ τοὺς Γιάπωνες καὶ μὲ τὴ Γκιουλ Μπαχάρ, ἢ «Φοιτητ. Συντροφιά» σὰ νὰ ἔλαβε μέρος, ἀνεπίσημα, ὄχι στὸ συνέδριο, μὰ στὸ ἔργο τῶν ἀνατολιστῶν.

Ἔστειλε καὶ ἀπὸ μιὰ προκήρυξή της, ἀπὸ τὰ «Ἡρωϊκὰ πρόσωπα καὶ κείμενα» τοῦ Παλαμᾶ καὶ ἀπὸ ἕνα βιβλιαράκι «Στὴ Φοιτητικὴ Συντροφιά» τοῦ Φ. Φωτιάδη στοὺς ξένους δημοτικιστὲς καθηγητὲς R. M. Burgws, A. Ehrhardt, Hesselting, H. Pernot, P. E. Ravolini καὶ A. Thumb.

— Ἡ «Φοιτ. Συντροφιά», ἐπειδὴ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἀρχίζουν οἱ φοιτητὲς νὰ φεύγουνε γιὰ τὴν πατρίδα τους, ἔκλεισε τὸ γραφεῖο της. Ὅποιος λοιπὸ θέλει νὰ γράφει στὴ συντροφιά ἄς στείλει τὸ γράμμα του στὸν κ. Μιχ. Γκιώνη, φοιτητὴ τῆς Γιατρικῆς, Poste restante, Ἀθήνα.

M. Γ.